

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/320)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 852/406

9 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7 . II . 1959 tarihinde kararlaştırılan Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ve ilişiği ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil V.

E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Avrupa Konseyi Âzası memleketler arasında kültürel sahada yapılagelmekte olan iş birliğini daha da kuvvetlendirmek için, bu mevzuda Âza Devletler arasında akdedilmiş olup 7 Haziran 1957 tarihinde 6998 sayılı Kanunla tasdik olunan «Avrupa Kültür Sözleşmesi» ile 19 Haziran 1957 tarihinde 7032 sayılı Kanunla tasdik olunan «Üniversite müesseselerine giriş hakkını bahşeden diplomaların muadeletine müta dair Avrupa Sözleşmesi» ne inzınam eylemek üzere Avrupa Konseyi Vekiller Komitesi tarafından hazırlanmış bulunan «Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesi» 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmıştır.

Bu Sözleşmenin hazırlanmasında âmil olan hususlar şunlardır : Büyük sayıda talebenin ve bu meyanda yaşayan diller talebesinin eenebi memleketlerde bir müddet tahsilde bulunmalarının ve bu müddet zarfında mevzubahis talebenin muvaffakiyetle geçirdiği imtihanlar ve takibettiği kursların kendi memleketleri üniversitelerince tanınmasının Avrupa anlayışına mühim bir yardım teşkil etmesi; ayrıca, yabancı memleketlerde geçirilen tahsil müddetlerinin tanınmasının yüksek vasıflı ilim adamları fikdanının ortaya koyduğu meselenin haline de yardımcı olmasıdır.

Sözleşmeye göre Âkid Taraflar, yaşayan diller talebesine, Avrupa Konseyi âzası diğer bir memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetini tatminkâr bir şekilde ikmal ettiğini mübeyyin o üniversitenin salâhiyetli makamları tarafından bir şahadetname verildiği takdirde, kendi memleketi üniversitesinde geçireceği mümasil tahsil müddetine muadil addedeceklerdir.

Âkid Taraflar, yaşayan diller talebesinden gayrı ve bilhassa nazari ve tatbiki ilimler talebesinin diğer bir Avrupa Konseyi âzası memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetinin tanınması şartlarını inceleyeceklerdir.

Garp medeniyet ve kültürüne bağlı bulunan memleketimizin Avrupa Konseyi âzası memleketlerle mevcut kültürel mürfasetlerini takviye edecek olan üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine mütedair işbu Avrupa Sözleşmesi Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/320

Karar No. 26

14 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası, encümenimizde alâkalı Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

Yapılan incelemede gerek Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serd edilen hususlar yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maarif Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.
Hariciye Encümeni

Reisi
İzmir
M. Çavuşoğlu

M. M.
Kastamonu
B. Aktaş

Kâtip			
Amasya	Antalya		Bilecik
İ. Olgaç	A. Tokuş		E. Çolak
Çanakkale	Çorum		Çorum
H. Alyot	S. Baran		K. Terzioğlu
Denizli	Giresun		Giresun
A. Çobanoğlu	H. Bozbağ		M. Şener
İzmir	İzmir		Konya
N. Pınar	İ. Sipahioğlu	H. B. Atademir	
Manisa	Manisa		Manisa
S. Ağaoğlu	H. Bayur		Ş. Ergin
Manisa	Muğla		Nevşehir
N. Körez	B. Belge	M. H. Ürgüblü	
	Sakarya		
	H. O. Erkan		

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif Encümeni

Esas No. 2/320

Karar No. 23

8 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Hariciye Encümenince müzakere ve kabul edilen ve Yüksek Riyasetçe encümenimize havale buyurulan «Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası» Maarif ve Hariciye Vekâletleri mümessilleri hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu :

Yapılan incelemede Hükümetin mucip sebepleri ve temsilcilerin verdiği izahat yerinde görülerek lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Heyeti Umumiyenin yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maarif Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Rize	Bursa
A. Morgül	H. Ülman
Kâtip	
İçel	Afyon K.
S. Gökmar	O. Kökten
İsparta	
A. Lâtifaoğlu	
İzmir	
P. Arıburun	
İnzada bulunamadı	
Konya	Konya
H. Â. Keymen	M. Runyun
	Muş
	G. Emre

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanmış olup 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmış bulunan «Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesi» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . II . 1959

Başvekil V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili
Devlet Vekili <i>A. Aker</i>	Devlet Vekili <i>M. Kurbanoğlu</i>
Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>H. Şaman</i>	Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>	Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Nafia Vekili <i>T. İleri</i>
Ticaret Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sıh. ve İğ. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili V. <i>M. Kurbanoğlu</i>	Çalışma Vekili
Sanayi Vekili	Bas. - Yay. ve Turz Vekili <i>S. Somuncuoğlu</i>
İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>	Koordinasyon Vekili ve Sanayi V. V. <i>S. Ataman</i>

ÜNİVERSİTE TAHSİL MÜDDETLERİNİN MUADELETİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Avrupa Konseyi âzası bulunan mümzi Hükümetler,

11 Aralık 1953 tarihinde Paris'te imzalanan Üniversitelere Girişi Sağlayan Diplomalara Muadeletine dair Avrupa Sözleşmesini;

19 Aralık 1954 tarihinde Paris'te imzalanan Avrupa Kültür Sözleşmesini göz önünde bulundurarak;

Büyük sayıda talebenin ve bu meyanda Yaşayan Diller talebesinin eenebi memleketlerde bir müddet tahsilde bulunmalarının ve bu müddet zarfında mevzu bahis talebenin muvaffakiyetle geçirdikleri imtihanlar ve takibettikleri kursların kendi memleketleri üniversitelerince tanınmasının Avrupa anlayışına mühim bir yardım teşkil edeceğini;

Ayrıca, yabancı memleketlerde geçirilen tahsil müddetlerinin tanınmasının yüksek evsafli ilim adamları fikdânının ortaya koyduğu meselerin halline de yardım edeceğini nazarı itibara alarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

1. İşbu Sözleşmenin tatbiki bakımından, ülkelerinde muadelet meselelerini halletmeye salâhiyetli merciin,

- a) Devlet;
- b) Üniversite;
- c) Vaziyete göre Devlet veya Üniversite

Olması şıklarına göre Âkîd Taraflar arasında bir tefrik yapılacaktır.

Her Âkîd Taraf, ülkesinde muadelet meselelerini halletmeye salâhiyetli bulunan makamı Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir.

2. «Üniversiteler» tâbiri ile şunlar kasd olunmaktadır :

- a) Üniversiteler ve
- b) Ülkesinde buldukları Âkîd Tarafca Üniversite karakterini haiz oldukları kabul edilen müesseseler;

Madde — 2.

1. Birinci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen Âkîd Taraflar, yaşayan diller talebesinin Avrupa Konseyi âzası diğer bir memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetini, işbu üniversite salâhiyetli makamları tarafından bu talebe mevzu bahis tahsil müddetini tatminkâr bir şekilde ikmal ettiğini mübeyyin bir şahadetname verildiği takdirde, kendi memleketi üniversitesinde geçireceği mümasil tahsil müddetine muadil addedeceklerdir.

2. Yukardaki fıkrada mevzu bahis tahsil müddeti alâkah Âkîd Tarafın salâhiyetli makamlarınca tesbit olunacaktır.

Madde — 3.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen Âkîd Taraflar, yaşayan diller talebesinden gayrı ve bilhassa nazari ve tatbiki ilimler talebesinin diğer bir Avrupa Konseyi âzası memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetinin tanınması şartlarını inceliyeceklerdir.

Madde — 4.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen Âkîd Taraflar, alacakları tek taraflı veya iki taraflı tedbirlerle talebenin diğer bir Avrupa Konseyi âzası memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddeti zarfında takibettiği kurs veya tâbi olduğu imtihanın kendi memleketi

üniversitelerinde takibolunan bir kurs veya geçirilen mümasil bir imtihana muadeletini temin için gerekli şeraiti tesbit edeceklerdir.

Madde — 5.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde zikredilen Âkid Taraflar, işbu sözleşme metnini ülkelerindeki üniversite makamlarına gönderecekler ve 2, 3 ve 4 ncü maddelerde tasrih olunan prensiplerin hayırhahlıkla teemmül ve tatbikini teşvik edeceklerdir.

Madde — 6.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde zikredilen Âkid Taraflar, işbu sözleşmenin derpiş ettiği meseleleri kendileri namına halle Devletin sahibi salâhiyet bulunduğu üniversitelere 2, 3 ve 4 ncü maddeler ahkâmını ve mevzubahis meselelerin hallinde bizzat kendileri sahibi salâhiyet olan üniversitelere de beşinci madde ahkâmını tatbik edeceklerdir.

Madde — 7.

Her Âkid Taraf, işbu sözleşmenin meriyete girdiği tarihten itibaren bir sene içinde 2, 3, 4, 5 ve 6 ncü maddeler ahkâmının tatbiki zımında alınan tedbirleri yazılı olarak Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

Madde — 8.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri 7 nci madde hükmünce Âkid Taraflardan almış olduğu bilgiyi diğer Âkid Taraflara tebliğ edecek ve işbu sözleşmenin tabikinde elde edilen terakkiden Vekiller Komitesini malûmattar kılacaktır.

Madde — 9.

1. — İşbu sözleşme Avrupa Konseyi âzasının imzasına açık bulunacaktır. Sözleşme tasdik edilecek ve tasdiknameler Avrupa Konseyi Genel Sekreteri nezdine tevdi olunacaktır.
2. — İşbu sözleşme üç aded tasdiknamenin tevdiini mütaakıp meriyete girecektir.
3. — İşbu sözleşme, onu bilâhara tasdik edecek her mümzî bakımından, tasdiknamenin tevdiinden itibaren meriyete girecektir.
4. — Avrupa Konseyi Genel Sekreteri sözleşmenin meriyete girişini, tasdik eden Âkid Tarafların isimlerini ve bilâhara tevdi olunan tasdiknameleri Avrupa Konseyi âzasına tebliğ edecektir.
5. — Her Âkid Taraf, işbu sözleşme ahkâmının tatbik edileceği ülkeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla tasrih edebilir; Genel Sekreter bunu Âkid Taraflara tebliğ eder.

Madde — 10.

Avrupa Konseyi Vekiller Komitesi, Konsey âzası olmıyan her hangi bir Devleti işbu sözleşmeye iltihaka davet edebilir. Davet olunan her hangi bir Devlet iltikahnamesini Konsey Genel Sekreterine tevdi etmekle sözleşmeye iltihak edebilir; Genel Sekreter bu tevdi keyfiyetini bütün Âkid Taraflara tebliğ eder. İltihak eden her Devlet, işbu sözleşmenin tatbiki bakımından, Avrupa Konseyi âzası bir memlekete mümasil addolunacaktır. İşbu sözleşme, iltihak eden Devlet bakımından, iltihaknamenin tevdi olunduğu tarihte meriyete girecektir.

İşbu hükümleri tasdik zımında bu hususta tam salâhiyetli kılınan ve aşağıda imzaları bulunan murahhaslar işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

Sözleşme 15 Aralık 1956 tarihinde Paris'te, Fransızca ve İngilizce her iki metin de muteber olmak ve Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilmek üzere tek nüsha halinde tanzim edilmiştir. Konsey Genel Sekreteri bunun usulüne uygun bir kopyasını sözleşmeyi imzalayan ve ona iltihak eden Hükümetlere yollayacaktır.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Belçika Kraliyeti Hükümeti adına

P. H. Spaak

Danimarka Kraliyeti Hükümeti adına

Ernst Christiansen

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına

M. Faure

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Hallstein

Yunanistan Kraliyeti Hükümeti adına

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

Gudm. I. Gudmundsson

İrlanda Hükümeti adına

William P. Fay

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına

G. Martino

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına

Bech

Holânda Kraliyeti Hükümeti adına

J. Luns

Norveç Kraliyeti Hükümeti adına

Haakon Norf

Sar Hükümeti adına

İsveç Kraliyeti Hükümeti adına

R. Kumlin

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Büyük Britanya ve Şimali - İrlanda Birleşik

Kraliyeti Hükümeti adına

W. D. Ormsby Gore

